

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.Szerkesztésért felelős:
ÖZV. DR. KISS PÁLNÉ.Alapította:
DR. KISS PÁLELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona | Egy óra 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona | Egy óra 2 K 40 f

Nagy harcok az olaszokkal

A nyugati harctér eseményei

B u d a p e s t, április 7.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

A tengeremléki harcvonalon ellenség tegnap délután élénkebb tüzérségi tevékenységet fejtett ki és különösen a tolmecini hídfő ellen a tüzelés az éjjel át tartott. Görz város északi részére nehéz lövegekből lőttek. Adelsberg felett 2 olasz repülő jelent meg, kiknek egyike eredménytelenül bombákat dobott le. A tiroli határterületen több helyen kisebb harcok voltak. A Bauckhofel hegygerincen a Monte Chritanótól északra egy erős osztag legutóbbi napokban az egyik nyergen megvetette a lábát, ma éjjel azonban csapataink elűzték onnan ellenségét. 122 olaszt, köztük két tisztet elfogtak és kettő gépfegyvert zsákmányoltak. A Sugana völgytől északra erősebb olasz támadások. Olasz osztagok megtámadták Sanet Osvaldnál levő állásunkat. Ellenségét visszavertük, nagy veszteségeket szenvedett, ugyanez volt sorsa az olaszok támadási kísérletének a Ledvó völgy szakaszon a Tonale szorosától északra az olaszok néhány újabb épített árkát ma éjjel aknákkal szétromboltuk.

Berlin, április 7.

Nagy főhadiszállás jelenti;

Nyugati hadszíntér:

Csapataink gondosan előkészített támadással heves harc után elfoglalták a St. Eloitól délre fekvő völcsérállásokat, amelyeket Kanadi csapatok északra francia robbantásokat rövid harcok követtek. Ellenségét, amely Lungvetől használva nyomult előre gyorsan visszavertük, többszörös ellenséges támadási kísérletek Avocourtól északkeletre fekvő erdei állásaink ellen az első kezdésen vagy valamelyes rész előretörésen tuljutni nem tudtak. A Maastól keletre Caillette erdőben sem tudták franciák keresztülvinni támadási szándékukat, a szilárdan birtokukban levő erdőségek ellen tüzérségünk a tervezett rohamra kész álló csapatokat hatásosan tűz alá fogta.

Keleti hadszíntér:

A Naroc tótól délre megghiusítottuk az erős orosz támadásokat. Ellenséges tüzérség a tó mindkét oldalán élénk tevékenységet fejtett ki.

Balkán hadszíntér:

Helyzet változatlan.

Legfőbb hadvezetőség.

Készülődések az orosz fronton

Kiuju'nak a besszarábiai harcok

Az oroszok két hónap előtt Kis-ázsiaiában expedíciós hadsereget szerveztek a törökök ellen. Csapataikat most a Fekete tengeren keresztül visszaszállítják Dél-Besszarábiába.

Az orosz fronton a két ellenfél egyaránt azon dolgozik, hogy váratlan csepást mérjen a másikra. Orosz pesszimisták azt tartják, hogy kritikus időszak előtt állunk, mert a rigai ébőben megindult a jégzajlás. A németek arra számítanak, hogy most a mi tengeralfjáróink nem dolgozhatnak s így ők hirtelen összevonva flottájukat, tengeri támadást intézhetnek Riga ellen.

A Russky Invand írja: Általában az a vélemény, hogy a németek óriási számú tartalékcsoportokat és tömördek nehéz tüzérséget szállítanak az orosz frontra. Ezenkívül készületben van egész flottájuk is.

Iwancow tábornok legközelebb megváltja a besszarábiai hadsereg féparancsnoki állásától s a cár mellé osztják be.

Kusetov orosz ezredes, aki a cár megbízásából az orosz birodalmat beutazta s tanulmányozta, mennyi katonát lehetne még kiállítani. Az ezredes kijelentette, hogy 1919. év végéig Oroszország 17,000,000 embert tud kiállítani. 1915 óta a munició előállítására és beszerzésére tizenötöszörré emelkedett.

Tegnap este ellenséges repülők jelentek meg Csernovic felett s nagy magasságból bombákat dobtak. A bombák célt tévesztettek,

kár nincs. A repülőgépeket a védőágyuk elűzték.

Az oroszok és az örmény bandák borzalmasan kegyetlenkednek. Az aggodat, sebesülteket és gyermekeket lölik, a nőket elhurcolják és megbeestelenítik, a falvakat kifosztják, az előkelőbb törököket Oroszországba elhurcolják.

A Novoje Vremja jelenti, hogy hat német vízrepülőgép szállt el Revat városa fölött és bombákat dobott le az ébőben levő orosz hajókra. Orosz katonai körökben ezt a repülőgépmadást egy német flottaepereféle kezdetének hiszik.

A kedvezőtlen időjárás miatt majdnem egy hét óta szüneteltek a harcok a bukovinai határon az osztrák-magyar és az orosz csapatok között. Most a harcok rendkívüli hevességgel újból megkezdődtek. Tegnap egész napon át, megszakítás nélkül borzalmasan dörmögtek az ágyuk, megrázkódtatva a levegőt. A harcok a bukovinai front egész terjedelmén felnyak, úgy a román határhoz közel, Bojannál és Rarancean felől, mint Csernovictól északra, a Pruth és a Dnyeszter között. Egy a határról érkező személyiség elbeszélése szerint a romániai határral szomszédos területen levő csapatok legnagyobb része magyar katonaságból áll. Tegnap az orosz tüzérség, amelyet Buda romániai községein túl helyeztek el, erősen bombázott egy osztrák-magyar repülőgépet, amelyik kómszemlélet oszközött Besszarábiában.

— A csöves tengeri maximális ára. A földmívelési miniszter leírata szerint a hadsereg részére vásárolt csöves tengeri átvételi ára a szemes kukorica maximális árának kilencven százaléka, vagyis huszonehat korona negyven fillér. Ez az ár április elsejétől fogva érvényes.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-cégnél.

A politika hírei

A kiegyezés előkészítése.
— Apponyi Albert gróf üdvözlése

Makó, április 7.

A magyar és osztrák kormány tagjai között gazdasági kérdésekre vonatkozóan folytatott tárgyalásokat, amelyeket a múlt héten félbeszakítottak, ma és holnap Bécsben továbbfűzik. E miniszteri tanácskozásokon való részvétel céljából Teleszky János dr. pénzügyminiszter titkárával, Thály Zsigmond dr.-ral ma reggel Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szállt meg. Ma reggel érkezett Bécsbe Lers Vilmos dr. kereskedelemügyi államtitkár is. Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter a déli gyorsvonaton érkezett meg. Ghillány Imre báró földművelésügyi miniszter pedig számos szakelőadó kíséretében estére várják Bécsbe. A bécsi tanácskozások előreláthatóan két három napig fognak tartani.

A függetlenségi és 48-as pártnak Budapesten időző bel- és külső tagjai e hónap 7-én, pénteken d. e. 11 órakor küldöttségképp felkeresik Apponyi Albert grófot, a belgár Vöröskeresztnek a főrendiházban levő hivatalos helyiségében, hogy őt a párt nevében nevenapja alkalmából üdvözljék. Az egyesült függetlenségi és 48-as pártnak a fővárosban tartózkodó tagjai felkérték, hogy szíveskedjenek 7-én, délelőtt fél tizenegyre órakor a képviselőház olvasótermében megjelenni, ahonnan Sággy Gyula alelnök vezetésével együtt mennek át a belgár Vöröskereszt helyiségeibe. Az üdvözlő beszéd elmondására Sággy Gyulát, a függ. párt ügyvezető alelnökét kérték fel.

Hollandia háboru előtt

Németország muniációt szállít Hollandiába

Beavatott helyről szerzett értesülés szerint Ludon holland külügyminiszter március 30-án késő este tikos táviratot kapott Párisból. Félbeszólították a holland kormányt, hogy a Schelde-torkolaton engedjen át kétszáz ezer főnyi angol sereget Antwerpen felé. Tehát a németek háta mögé akartak kerülni. A párisi konferencián forma szerinti határozatot nem hoztak ugyan, de a kérdés fölvetése a legsúlyosabban sérti Hollandia szuverén jogait. Ez készítette a holland kormányt a szükséges intézkedésekre. A zee-landi helyőrséget jelentékenyen zaporították, mert ezek a csapatok jöhetnek elsősorban számításba a Schelde-torkolat védelmére.

Vlissingen erődjét és hidfőjét a legnagyobb kaliberű ágyúkkal erősítették meg. Hollandiának háromszázötvenezer főnyi hadserege van, amely szükség esetén félmillióra emelhető. Nem jelentéktelen Hollandia flottája sem, sok tenger-alattjárója van az országnak. A legerősebb védelme azonban Hollandiának Vlissingen erődje.

A holland kormány közölte Londonban illetékes helyen, hogy készülődése nem fenyegetés, csak figyelmeztetés.

Hollandiának Németországhoz való viszonya a lehető legjobb.

Ennek a legerősebb bizonyítéka, hogy Németország a legrövidebb időn belül nagymennyiségű muniációt szállít Hollandiába.

Közölték a lapok a „Svenska Dagbladet”-nek azt a hírt, amely szerint az angol kormány azt kérte Hollandiától, hogy engedje meg az angol csapatok átvonulását Zeelandon keresztül Hollandiába.

Vigyázzunk a kenyérjegyekkel

A „tu élvezésből” itt is baj lesz

Makó, április 7.

A makói nép csak nem tud beletörődni a cédulás kenyérbe. Lehet, hogy nem is akar. Erre vallanak azok a panaszok, amelyeket ma a városházán hallottunk a kenyérjegyekkel való gondatlan bánásmódról.

Több felől érkezett a panasz, hogy a pékek s a kenyérfűrésztők, kenyérvásárlás alkalmával több cédulát vágnak le, mint amennyi a vásárlás Igj azután megkárósul a kenyérjegytulajdonos, mert egyszerre csak azt veszi észre, hogy elfogyott a kenyérjegy, s enélkül pedig nem kap kenyeret. A fogyasztó is ellenőrizze tehát, a kenyérvásárlásnál, hogy mennyi kenyérjegyet vág le a kenyérfűrésztő. Viszont a pékek és kenyérfűrésztőknek minden ilyen kihágása a rendőrség által szigorúan meg lesz büntetve.

A liszettel ellátottakra is nagy a panasz. Ezek a boldog egyének ugyanis derűre-borura fogyasztják a lisztet, jóval többet, mint a mennyi az előírt adag, gondolván magukban, hogy ha elfogy a liszt, majd kapnak a városházán kenyérjegyet. Itt van a nagy tévedés, mert először is az ilyen ellátottak nem fognak kenyérjegyet kapni, ha pedig még is megkönyörül majd rajtuk a hatóság, liszt időelőtti elpazarlásáért okvetlenül meg fogják őket büntetni. Jó lesz hát erre figyelni.

Hogy csinálják másutt?

Ahol törődnek a közélettel

Makó, április 7.

A minap egy szombathelyi újság került a kezünkbe, amelyben a város sertésüzlete volt ismertetve. A kimutatás szerint Szombathely városa kimért összesen 830 sertést.

Ebből húst eladott:

3 K 60 fillérrért	10737.29 kg-t
3 K 80 „	7352.41 kg-t
3 K 84 „	547.66 kg-t
4 K-ért	3501.83 kg-t
4 K 20 „	6413.42 kg-t
4 K 50 „	104.66 kg-t

Húsért bevett összesen 110.131 kor. 86 fillért.

Szalonnát kimérték:

4 K 40 fillérrért	6945.95 kg-t
4 K 70 „	13698.70 kg-t
5 K 20 „	20035.30 kg-t
5 K 50 „	1084.54 kg-t

Ezért befolyt összesen 205.093 kor. 28 fillér.

Hajat eladtak:

4 K 80 fillérrért	1602.35 kg-t
5 K-ért	1492.38 kg-t
5 K 50 „	2948.65 kg-t
5 K 80 „	135.57 kg-t

Ezért befolyt összesen 32.157 K 06 fillér.

Eladtak még 908.46 kg. májat 2 K 40 fillérré: 250.77 kg. vesét, velő; 2 korona 40 fillérré: 1250.84 kg. tüdő; 2 K 20 fillérré: 56.16 kg. tüdő; 1 K 60 fillérré: 114.63 kg. tőporlyút; 3 K 50 fillérré: 50 fillérré.

Ezekből összesen 6125 K 04 fill. folyt be.

Átadott a város a Vörös Keresztnek 44 sertést, 12 selejtes minőségűt pedig a hentesnek adta el.

Összegezve mindent, a bevétel vége ósszege 561.237 K 42 f. amelyel szemben a kiadás 519.319 K 24 f. a tiszta nyereség tehát 41.918 K 18 f.

Szombathely város közéletmészési bizottsága tehát minden sertésen tisztán 50 50 K-t nyert, amikor pedig nem nyereségre volt beállítva az egész vállalkozás, hanem a közönség jó és a körülményekhez képest olcsóbb ellátására. Mennyi lehet a haszon akkor, ha üzleti alapra van fektetve.

Szombathely a sertéseket maga hizlaltatta s hizlaltat jelenleg is. Ugylátszik, hogy nemcsak kifízette magát, de a város közönsége jól járt. Százazrek maradtak a polgárok zsebében az olcsóbb szalonna és zsír mellett s emellett zsír és szalonna hiány nem volt egy percre sem a városban.

Est is megjegyezzük, amint-hogy ezentul pontosan fel fognak jegyezni mindent, ami a városok közéletmészési programjának okos s célszerű megoldását jelent.

A szombathelyi példa utmutatás arra, hogy a vidéki városoknak s elsősorban Makónak be kell rendezkedni a sertés hizlalására, mert

csakis így ellensúlyozhatja a tömgekre elviselhetetlenül nehezödő drágaságot.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Április 8. Szombat. Róm. kath. és Protest. Dénes pk. Görög-ország március 26. Gábor. Nap kel 5 óra 29 perc, nyug. szik 6 óra 36 perc.

— A kenyér ára Makón. A rendőrség újból figyelmezteti úgy a közönséget és az érdekelteket, hogy a 2 ós lisztből készült kenyér ára, további intézkedésig kilogrammonként 64 azaz hatvan-négy fillérbe, míg a közönséges kenyérlisztből készült kenyér kilogrammja 50 azaz ötven fillérbe kerül. Mindazok, akik ezen áratól eltérnek, a rendőrség által a legszigorúbban büntetettnek.

— Bezárt makói iskola. A makói belvárosi rom. kath. iskolát a hatóság ma, a tanulók között fellépett fülölmirigylob járvány miatt bezáratta.

— Nagyszalótán nem szabad makói hagymát árusítani. Nagyszalonta város főbírája ma arról értesítette Makó város polgármesterét, hogy járása területén a makói hagyma árusítását betiltotta. A betiltásra az adott okot, hogy egy makói hagymaárusító kofán holyagos himlőt konstatait.

— Hadirokkantak s abada-gó-lása. A munkaadók, akik hadisérülteket óhajtanak szolgálatukba venni, többnyire személyes bemutatkozás: kívának. A hadvezető-ség, az Őrszem közlése szerint, most megengedte, hogy a póttettek, lábbadozó csapatok, valamint egyéb aloszáltyok parancsnokai azoknak, akik utógógykezelésben, vagy iskoláztatás alatt állanak, legfőbb négy napig terjedő szabadságot engedélyezhessenek oly célból, hogy leendő szolgálat-adójuknál bemutatkozhassanak. A kincstárba e szabadságolásból több költségek nem hárulhatnak.

— Tizenöt hónap után irt egy makói. K. Kiss István makói Zsófya utcai lakos még az első hírségítésakor vonult be s azóta hirt se jött feléle. Ma aztán irt. Orosz fogságban van szegény makói ember, Votkinski városában, ahol egy vasutépítésnél dolgozik. Azt írja, hogy jól van, habár arra hideg idők járnak. K. Kiss István mint fés dolgozik egy nagyobb vasutépítési vállalatnál. Levelet kér hozzátartozóitól, akik most nemcsak levéllel, de fényképpel is kedveskednek a szegény hadifogolyának.

— A gazdasági munkásszerződésekről. A munkásszerződésekről ma a polgármester következő hirdetményt teszi közzé: Közhírre teszem, hogy a földművelésügyi miniszter ur az 1898. II. tez. 17. §-a alapján a belügyminiszter urral egyetértőleg kivételes engedélyt adott arra, hogy Csánádvárme-gye területén 1916. évben a gazdasági munkásszerződéseknél az előjáróságok előtt való megkötése mellőztessék és a példányban írásba foglalt szerződés aláírás után az előjáróságuk csakis lát-tamozás végett mutassanak be.

A legszebb és legpraktikusabb meglepetés egy jól sikerült

fénykép

amelyet a legizlésebben, legolcsóbban

Schwarz Samu

fényképezési műtermében készítene.

Keressék augusztusra

3-4 szobás

uri lakást.

Jelentkezni a szerkesztőségben.

KIADÓ FÖLDEK.
közel a városhoz gabona és hagyma termelésre Iritz Miksanál

ORVOSOK

Igazolják, mint legkifünőbb köhögés elleni szert a:

Működik hacsak

Köhögés

rohadtóság, elnyálkózás, hurut, számból érkező és köhögéssel megfázás ellen, mely mint minden betegségnek előképezhető. 6100 orvosi és más egyéb igazolja a biztos sikerét ezen étvágy gerjesztő és köhögés elleni szert. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, kadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerboltban.

A fogak hófehérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult **Ideál-fogkrémet.**

A szájnak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségét megszünteti Kudar-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő múlva elérhetjük, ha az **IDEÁL-kézfínosítót** használjuk.

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha egyszerű kezelés mellett az **IDEÁL-arckenőcsőt** használjuk. Végül az arcunk üdöségét, szépségét, fiatalosságát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. Mindezen kitűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva és

KUDAR LAJOS városi gyógyszerárjában szerezhetők be. — Telefonszám 68.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchényi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság dacára könyvnyomdánkban mindennemű nyomdai munkák a legpontosabban, tiszta, izléses kivitelben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos áron felvétetnek a kiadóhivatalban

Nyomtatott Özv. Dr. Kiss Pálnénak a Makói „Független Ujság” villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.